

Čeština v Ázerbájdžánu

Český jazyk se v Ázerbájdžánu vyučuje na jediné univerzitě – Bakuské slovanské univerzitě – od roku 1996. Právě před pěti lety, v říjnu 2010 tam bylo zřízeno a otevřeno Centrum českého jazyka a kultury, a to především zásluhou Velvyslanectví České republiky v Baku, Univerzity Karlovy a samé Bakuské státní univerzity.

Češtinu se učí studenti ze dvou fakult této univerzity – Fakulty překladatelské a Fakulty regionálních studií (ta je jednou z největších fakult univerzity), a to vesměs v bakalářském studiu. V současné době jich je kolem padesáti. Skuteční zájemci o češtinu projevují aktivitu i mimo výuku při různých setkáních s českými hosty v Ázerbájdžánu, ti nejlepší pak bývají doporučováni na letní školy do České republiky. Patří k nim i tři absolventky letních kurzů Československého ústavu zahraničního Inci Keremli (v roce 2013), Zeynab Bakhishova a Fidan Taghiyeva (v roce 2014). Udělení stipendia k pobytu v Praze, studiu češtiny a účasti na celém kulturně-poznávacím letním programu ocenil děkovným dopisem Československému ústavu zahraničnímu rektor Bakuské slovanské univerzity jako mimořádnou příležitost prohloubit si jazykové znalosti češtiny a poznat život a kulturu naší země. Pro ázerbájdžánské studenty zatím patřily kurzy češtiny pořádané ČSÚZ k jedné z mála takových možností.

I. Bozděchová s bývalými studentkami kurzu češtiny ČSÚZ.

Zakladatelem ázerbájdžánské bohemistiky je profesor Elčín Mehralijev, dnes vedoucí katedry slavistiky na Bakuské slovanské univerzitě. Český jazyk vystudoval v roce 1980 na Petrohradské univerzitě a poté ji nejprve vyučoval (od roku 1987) na Státní univerzitě v Baku (jako druhý slovanský jazyk pro studenty ruského oddělení). Právě tuto univerzitu navštívil v průběhu své letošní třídní zářijové cesty do Baku prezident republiky Miloš Zeman.

Prezident Miloš Zeman se studenty češtiny v Baku.

Mezi účastníky setkání byli i studenti češtiny z Bakuské slovanské univerzity. Zajímalo je, jak přilákat do jejich země více českých firem, aby mohli uplatnit své znalosti češtiny. „Mám rád češtinu, učím se česky. Rád bych pracoval s češtinou v mezinárodní firmě v Ázerbájdžánu“, řekl jeden ze studentů při besedě s prezidentem. „Mezi našimi zeměmi bohužel existují slabé styky, proto je to velice těžké,“ konstatoval profesor Elčín Mehralijev. Prezident přijel do Baku právě především proto, aby podpořil české investice do Ázerbájdžánu.

Během návštěvy prezidenta v Baku byl Centru českého jazyka a kultury Bakuské slovanské univerzity předán knižní dar Filozofické fakulty Univerzity Karlovy, zahrnující hlavně učebnice českého jazyka

a metodické práce o výuce jazyka, jejichž autoři jsou převážně z FF UK. Mezi knihami byla i praktická publikace od členky správního výboru ČSÚZ doc. I. Bozděchové z Ústavu českého jazyka a teorie komunikace FF UK: Korespondence v češtině: příručka pro cizince (Karolinum, Praha 2015).

Ivana Bozděchová také letos v dubnu vyučovala v rámci Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí intenzivní třítydenní kurz praktické češtiny v Centru českého jazyka a kultury Bakuské slovanské univerzity. Během svého pobytu diskutovala o prohlubování spolupráce v oblasti školství mj. s rektorem a dalšími představiteli univerzity a také s velvyslancem České republiky v Baku, Mgr. Vítězslavem Pivoňkou. Samozřejmě se setkala i se svými bývalými studentkami z letního kurzu češtiny ČSÚZ v Praze. První absolventka tohoto kurzu Inci Keremli pracuje jako asistentka ředitelky Centra českého jazyka a kultury; tou je Roza Shafiyeva. Ta pravidelně spolupracuje s Centrem ázerbájdžánských a kaspických studií FF UK, založeným z iniciativy ázerbájdžánské strany; vypomáhá v něm s výukou. Loni při jednom z pobytů v Praze navštívila ČSÚZ, kde ji přijal předseda Jaromír Šlápota.

doc. PhDr. Ivana Bozděchová, CSc.
členka správního výboru ČSÚZ